

***Triumf joty.* Monika Drożyńska
przy współudziale Józefa Gałązki i
Natana Kryszka**

kurator: Sarmen Belgarian

Dokumentacja (fragment) złożona do konkursu
na kuratorski projekt wystawy w Pawilonie Polskim
na 59 Międzynarodowej Wystawie Sztuki
w Wenecji w 2022 r.

Koncepcja wystawy Moniki Drożyńskiej

Triumf joty

przy współudziale Józefa Gałązki i Natana Kryszka

w Pawilonie Polskim na 59. Międzynarodowej Wystawie Sztuki w Wenecji w 2022 r.

Wystawa zawierać będzie:

- Wielkoformatową tkaninę z haftami wykonanymi przez Monikę Drożyńską,
- Formę rzeźbiarską autorstwa Józefa Gałązki,
- Utwór muzyczny autorstwa Natana Kryszka.

Tematem przewodnim wystawy *Triumf joty* będą podróże senne, którym mimowolnie poddany będzie widz znajdujący się w Pawilonie Polskim w Wenecji. W totalnej instalacji Moniki Drożyńskiej, tworzącej bajkową scenerię rodem z fikcji snu i filmu, gigantyczna pierzyna – kołdra z haftami odnoszącymi się do kultury polskiej i światowej, eksponowana będzie także Forma rzeźbiarska Józefa Gałązki oraz Utwór muzyczny Natana Kryszka, którego źródło będzie niewidoczne dla zwiedzających.

Każda z prac artystycznych odwołać się będzie do różnych tematów i okresów historycznych, zarazem tworzyć będą one razem jedną całość, w której synergia sztuk będzie komplementarna i wzajemnie dopełniająca się.

Bagaż kultury towarzyszy nam od zarania dziejów. Istota sporu natura vs kultura nie jest i nie będzie już prawdopodobnie rozwiązana. Ludzkość coraz bardziej rozumie istotę i kruchość ekosystemów natury, z drugiej strony natura potrafi odrodzić się przy braku ingerencji człowieka.

Dylematy kultury, rozważania i próby troski o planetę Ziemia, są w zasadzie niemożliwe w świecie, gdzie problemy różnych narodów nie zostały rozwiązane, a czasem – nazwane. Jediną drogą do mądrości być

może mógłby być śnienie – zrozumienie kultury – pokładów, które drzezią w nas, jak i natury – matki przyrody na planecie.

Dom jako miejsce do snu, a także Dom jako sen, jest przestrzenią totalną, w którym wszystkie elementy znajdujące się w pozornym nieładzie, tak naprawdę w ułożonym misternie w relacjach antropomorficznych względem siebie, widza i narratorki, której czułe spojrzenie wobec destruktywów pełnych śladów przeszłości, współtworzą opowieści w architekturze pełnym metafor.

W świecie stworzonym ze słów, gdzie wokół pojedynczych liter snuć można odrębne historie, Monika Drożyńska zabiera widza w podróż w czasy, kiedy jedna litera stanowiła nowe znaczenia, jej siła – choć obecnie prawie nieczytelna, była umocniona przez pokolenia Polek i Polaków.

Podróż do baśni odbędzie się także poprzez prace Józefa Gałązkę i Natana Kryszka, których współudział wzmocni i w synergii z pracą Moniki Drożyńskiej pokaże moc kultury, świadomej swojego dziedzictwa i swojej wartości.

Tryumf joty

Streszczenie scenariusza wystawy

Wszystkie dzieła znajdujące się w Pawilonie Polskim mają wprowadzić widza w nastrój bajki, gdzie znajdują się opowieści z polskiej i światowej kultury, a każdą historię można będzie znaleźć, jak i opowiedzieć sobie i innym.

Jądrzem wystawy będzie *Tryumf joty* – wielkoformatowa tkanina z haftami Moniki Drożyńskiej, której nadany zostanie charakter ogromnej kołdry, otaczającej widza z każdej ze stron we wnętrzu budynku.

Monika Drożyńska

Triumf joty, 2022

wielkoformatowa tkanina bawełniana, haft ręczny

Wnętrze Pawilonu Polskiego w Wenecji będzie w całości (oprócz świetlika, obszarów wentylacyjnych i wyjścia ewakuacyjnego) pokryte pasami białej bawełnianej uszytej w formie dużej kołdry, a w całości pokrytej czarnym haftem ręcznym.

Tkaniny wypełniające wnętrze Pawilonu Polskiego zostaną pokryte ręcznym haftem od góry do dołu - bezkres wyhaftowanego tekstu odzwierciedla godziny życia i pisania, i daje poczucie niemożliwości uchwycenia całości opowieści. Niezależnie od tego, skąd się patrzy, nie da się zobaczyć całego dzieła naraz - trwa ono niezależnie od tego, gdzie przebywa widz. Tkaniny uformowane w kształcie wielkiej kołdry wiszą swobodnie, otulając cały budynek. Widzowie wchodzą w fizyczny kontakt z haftem - doświadczają nowego sposobu używania i rozumienia języka, a przede wszystkim stają się częścią opowieści. Białe tło "zapisane" czarnymi literami przypomina strony książki, a wyhaftowane niezgrabnie słowa oddają różnorodność i mieszaninę języków. Miękka, zmysłowa forma oraz odręczny krój pisma przywodzi na myśl historię języka polskiego jako narzędzia budowania tożsamości narodu, którego terytorium nie istnieje.

Józef Gałązka

Sanie, 2022

Miękka organiczna forma, napięte na pościeli kołdry i prześcieradła - lustrzany obłok. Sunąca w przestrzeń na delikatnych płozach.

Oniryczne zestawienie artefaktów z odległych od Ciebie czasów. Organiczna forma, wykonana z lustrzanej materii polerowanego metalu. Tworząca na swojej powierzchni odbicia lustrzane, odbicia deformujące, a także odbicia, które skupiają w sobie swoje otoczenie. Soczewka ogniskująca toczące się wokół i opisane na ścianach Pawilonu Polskiego historii.

Natan Kryszk

A E i o u, 2022

praca dźwiękowa stworzona z fonemów.